ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 18ης Φεβρουαρίου 1986 *

Στην υπόθεση 35/84,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους Enrico Traversa και Thomas van Rijn, μέλη της νομικής υπηρεσίας της, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Manfred Beschel, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιταλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τον Luigi Ferrari Bravo, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών, επικουρούμενο από τον Oscar Fiumara, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο να διαπιστωθεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, επιβάλλοντας περιορισμούς στην εισαγωγή οξυγάλακτος από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ και από το άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1968, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/003, σ. 82),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους Mackenzie Stuart, πρόεδρο, K. Bahlmann και R. Joliet, προέδρους τμήματος, G. Bosco, T. Koopmans, O. Due και T. F. O'Higgins, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: C. O. Lenz
γραμματέας: P. Heim

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Μαΐου 1985,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο που κατατέθηκε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 9 Φεβρουαρίου 1984, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να διαπιστωθεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, επιβάλλοντας περιορισμούς στην εισαγωγή οξυγάλακτος από άλλο κράτος μέλος, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ και από το άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού 804/68 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1968, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/003, σ. 82).

2 Η Επιτροπή δέχτηκε το 1982 καταγγελίες εκ μέρους δύο επιχειρήσεων γαλακτοκομικών προϊόντων εγκατεστημένων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, από τις οποίες προέκυπτε ότι:

1) τα τυριά τύπου οξύγαλα προελεύσεως Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας υποβάλλονταν κατά την εισαγωγή τους στην Ιταλία, περιοδικά και ιδίως κατά το θέρος του 1982, σε συστηματικούς υγειονομικούς ελέγχους·

2) τα φορτηγά οχήματα που διενεργούσαν τη μεταφορά τους παρέμεναν ακινητοποιημένα στα σύνορα επί πολλές ημέρες (στις υπό εξέταση περιπτώσεις επί 3 και 7 ημέρες), εν αναμονή των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών εξετάσεων·

3) οι αποφάσεις όσον αφορά την εισαγωγή των προϊόντων αυτών λαμβάνονταν, κατόπιν αναλύσεων, μετά από χρονικό διάστημα μιας εβδομάδας ή και περισσότερο·

4) οι απαγορεύσεις εισαγωγής του οξυγάλακτος στην Ιταλία, που ανακοινώνονταν προφορικά, δεν επιβεβαιώνονταν εγγράφως ή επιβεβαιώνονταν, στην καλύτερη περίπτωση, μετά από πολλούς μήνες.

3 Με τηλετύπημα της 21ης Ιουνίου 1982, η Επιτροπή κοινοποίησε στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας τα περιστατικά που της είχαν καταγγελθεί. Υπογραμμίζοντας ότι τα περιστατικά αυτά συνιστούσαν, κατά την άποψή της, παραβάσεις του άρθρου 30

της Συνθήκης ΕΟΚ και του άρθρου 22 του κανονισμού 804/68 του Συμβουλίου, η Επιτροπή κάλεσε την ιταλική κυβέρνηση να της υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

4 Απαντώντας στο τηλετύπημα αυτό, η Μόνιμη Αντιπροσωπεία της Ιταλίας επεσήμανε με έγγραφο της 5ης Ιουλίου 1982 ότι οι δειγματοληπτικοί βακτηριολογικοί έλεγχοι που διενεργούνταν στο διατηρημένο με απλή ψύξη οξύγαλα γερμανικής καταγωγής και προελεύσεως δικαιολογούνταν από λόγους προστασίας της υγείας των ανθρώπων, λαμβανομένων υπόψη των κακών αποτελεσμάτων των αναλύσεων που είχαν διενεργηθεί σε φορτία οξυγάλακτος προερχόμενα από πολλές γερμανικές επιχειρήσεις γαλακτοκομικών προϊόντων. Οι διενεργηθείσες αναλύσεις επέτρεψαν ιδίως να διαπιστωθεί υψηλή περιεκτικότητα σε « Escherichia coli », από την οποία προέκυπτε σαφώς ένας βαθμός μολύνσεως κοπρώδους προελεύσεως του προϊόντος που ήταν εντελώς απαράδεκτος βάσει των κανόνων του « codex alimentarius » που θέσπισε ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας. Για τη βελτίωση της ποιότητας, από υγειονομική άποψη, του οξυγάλακτος που εξάγεται στην Ιταλία, έγινε έκκληση στις γερμανικές αρχές να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε το εν λόγω προϊόν να παρασκευάζεται με γάλα που υποβάλλεται σε θερμική επεξεργασία. Μέχρι να βελτιωθούν αισθητά οι υγειονομικές συνθήκες παρασκευής του οξυγάλακτος που εισάγεται από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Ιταλία θα συνέχιζε να επιβάλλει ελέγχους ή να λαμβάνει μέτρα στα πλαίσια της μέχρι τότε ακολουθούμενης πρακτικής. Κατά την άποψη των ιταλικών αρχών, οι καθυστερήσεις κατά τη μεταφορά του οξυγάλακτος ήταν αναπόφευκτες. Οι καθυστερήσεις αυτές θα μπορούσαν να περιοριστούν σημαντικά αν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις προσπαθούσαν να τηρούν όλες τις διατάξεις του ιταλικού Υπουργείου Υγείας· στην περίπτωση αυτή πράγματι τα υποβαλλόμενα σε δειγματοληπτικό έλεγχο φορτία θα μπορούσαν να μεταφέρονται υπό υγειονομικό έλεγχο προς τους τόπους προορισμού, εν αναμονή των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών εξετάσεων οι οποίες συνήθως απαιτούν τέσσερις τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες.

5 Επειδή δεν εύρισκε πειστικά τα επιχειρήματα των ιταλικών αρχών, η Επιτροπή πληροφόρησε την ιταλική κυβέρνηση με έγγραφο της 7ης Μαρτίου 1983 ότι θεωρούσε ότι οι περιορισμοί που επέβαλλε η Ιταλία στις εισαγωγές οξυγάλακτος συνιστούσαν παράβαση του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ και του άρθρου 22, παράγραφος 1, του κανονισμού 804/68 του Συμβουλίου, χωρίς να δικαιολογούνται βάσει του άρθρου 36 της Συνθήκης. Κάλεσε κατά συνέπεια την ιταλική κυβέρνηση να διατυπώσει τις παρατηρήσεις της εντός προθεσμίας δύο μηνών.

6 Επειδή το ανωτέρω έγγραφο έμεινε χωρίς απάντηση, η Επιτροπή, με έγγραφο της 26ης Οκτωβρίου 1983, απέστειλε στην ιταλική κυβέρνηση αιτιολογημένη γνώμη κατά την οποία η Ιταλία, επιβάλοντας περιορισμούς στην εισαγωγή οξυγάλακτος από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ και από το άρθρο 22, παράγραφος 1, του κανονισμού

804/68 του Συμβουλίου. Η Επιτροπή κάλεσε την Ιταλία να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί προς την εν λόγω αιτιολογημένη γνώμη εντός προθεσμίας ενός μηνός από την κοινοποίησή της.

7 Δεδομένου ότι δεν έλαβε καμία απάντηση στην αιτιολογημένη γνώμη της, η Επιτροπή, κατ' εφαρμογή του άρθρου 169, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΟΚ, άσκησε ενώπιον του Δικαστηρίου την παρούσα προσφυγή.

8 Προς υποστήριξη της προσφυγής της, η Επιτροπή επικαλείται τις τέσσερις ακόλουθες αιτιάσεις:

α) τους συστηματικούς ελέγχους του εισαγομένου οξυγάλακτος·

β) την ακινητοποίηση στα σύνορα, επί πολλές ημέρες, των οχημάτων μεταφοράς του οξυγάλακτος·

γ) το χρονικό διάστημα μιας εβδομάδας ή και περισσότερο πριν ληφθούν οι αποφάσεις όσον αφορά την εισαγωγή του οξυγάλακτος·

δ) την απουσία — ή την καθυστέρηση — έγγραφης επιβεβαίωσης της απαγορεύσεως εισαγωγής του οξυγάλακτος στην Ιταλία.

9 Η σοβαρότερη αιτίαση που προέβαλε η Επιτροπή αφορούσε τους συστηματικούς υγειονομικούς ελέγχους που οι ιταλικές αρχές εφέροντο ότι διενεργούσαν στα προερχόμενα από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας φορτία οξυγάλακτος. Ενώπιον των αποδείξεων που προσκόμισε η ιταλική κυβέρνηση κατά την έγγραφη διαδικασία, η Επιτροπή εγκατέλειψε την αιτίαση αυτή στην απάντησή της. Η ιταλική κυβέρνηση απέδειξε πράγματι ότι κατά το 1982, επί 10 000 εισαχθέντων φορτίων τυριού (συμπεριλαμβανομένων και των παραδόσεων οξυγάλακτος), μόνο 84 υποβλήθηκαν σε έλεγχο. Επιπλέον, από την απάντηση που έδωσε η ιταλική κυβέρνηση στις 11 Ιανουαρίου 1985 προκύπτει ότι σε έλεγχο υποβλήθηκαν συνολικά 19 φορτία οξυγάλακτος, από τα οποία 11 δεν πληρούσαν τις απαιτούμενες υγειονομικές προϋποθέσεις.

10 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η προσφυγή της Επιτροπής αφορά μόνο τρεις αιτιάσεις δευτερεύουσας σημασίας. Σημειωτέον ότι οι αιτιάσεις αυτές, όπως προβλήθηκαν αρχικά, συνδέονταν με τους ισχυρισμούς όσον αφορά το συστηματικό χαρακτήρα των ελέγχων και έχασαν μεγάλο μέρος της σημασίας τους εφόσον οι ισχυρισμοί αυτοί εγκαταλείφθηκαν.

11 Πρέπει να προστεθεί ότι η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να πείσει το Δικαστήριο ότι οι αιτιάσεις αυτές αφορούσαν συμβάντα που εντάσσονταν σε γενική τάση ή αποτελούσαν το αποτέλεσμα γενικευμένης πρακτικής. Αντίθετα, η Επιτροπή δεν μπόρεσε να αντικρούσει την ιταλική κυβέρνηση που εξέθεσε στο Δικαστήριο ότι τα συμβάντα αυτά αποτελούσαν μεμονωμένες περιπτώσεις για τις οποίες συνέτρεχαν συγκεκριμένοι λόγοι για τη διενέργεια εντατικών ελέγχων, δεδομένου ότι στα εν λόγω προϊόντα είχε διαπιστωθεί υψηλή περιεκτικότητα σε « Escherichia coli », από την οποία συναγόταν η ύπαρξη μολύνσεως κοπρώδους προελεύσεως εντελώς απαράδεκτου βαθμού.

12 Όσον αφορά ειδικότερα τις προσαπτόμενες καθυστερήσεις, η Επιτροπή δεν κατόρθωσε να προσκομίσει αποδείξεις ικανές να ανασκευάσουν τις διευκρινίσεις της ιταλικής κυβερνήσεως ότι οι δειγματοληπτικοί βακτηριολογικοί έλεγχοι που διενεργούνταν στο οξύγαλα προελεύσεως Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας δικαιολογούνταν από λόγους προστασίας της υγείας των ανθρώπων, λαμβανομένου υπόψη ότι μεγάλο μέρος των αποτελεσμάτων των αναλύσεων αυτών αποδείκνυε ότι η ποιότητα, από υγειονομική άποψη, του οξυγάλακτος ήταν απαράδεκτη. Η Επιτροπή δεν κατόρθωσε επίσης να ανατρέψει τον ισχυρισμό της ιταλικής κυβερνήσεως ότι οι καθυστερήσεις κατά τη μεταφορά του οξυγάλακτος θα μπορούσαν να περιοριστούν σημαντικά αν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις προσπαθούσαν να τηρούν όλες τις διατάξεις του ιταλικού Υπουργείου Υγείας, πράγμα που θα επέτρεπε τη μεταφορά υπό υγειονομικό έλεγχο των υποβαλλόμενων σε δειγματοληπτικό έλεγχο φορτίων προς τους τόπους προορισμού στην Ιταλία, εν αναμονή των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών εξετάσεων.

13 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή δεν απέδειξε την ύπαρξη παραβάσεως του άρθρου 30 της Συνθήκης.

14 Εφόσον καμία από τις αιτιάσεις που προέβαλε η Επιτροπή δεν έγινε δεκτή, η προσφυγή λόγω παραβάσεως που άσκησε η Επιτροπή κατά της Ιταλικής Δημοκρατίας είναι απορριπτέα.

Επί των δικαστικών εξόδων

15 Σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή η Επιτροπή ηττήθη, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Mackenzie Stuart Bahlmann Joliet

Bosco Koopmans Due O'Higgins

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 18 Φεβρουαρίου 1986.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος

A. J. Mackenzie Stuart